

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

تشبیه سازی و تحلیل جریان سیال به

روش CFD با نرم افزار Fluent

گروه شغلی

پتروشیمی، نفت و گاز

کد ملی آموزش شایستگی

۲	۱	۴	۶	۴	۰	۲	۳	۰	۰	۲	۰	۱	۴	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

۲۱۴۵-۲۳

تاریخ تدوین استاندارد: ۸۹/۱/۲۰

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۲۳-۲۱۴۵

شروع اعتبار : ۸۹/۰۱/۲۰

پایان اعتبار : ۹۰/۰۱/۲۰

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :
اداره کل آموزش فنی و حرفه ای آذربایجان شرقی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شایستگی و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	آیسل آیرملو	کارشناس ارشد	شیمی کاربردی	۶ سال
۲	علی فرخزاد	کارشناس ارشد	مهندسی شیمی - ترموسیتیک	۶ سال
۳	وحید حسین پور	کارشناس ارشد	مهندسی شیمی - ترموسیتیک	۶ سال
۴	احمد عارفی	کارشناس ارشد	مهندسی شیمی - ترموسیتیک	۶ سال
۵	حسین حاجیان	کارشناس ارشد	مهندسی شیمی - ترموسیتیک	۶ سال
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرشی :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شایستگی : شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

شرح شایستگی

شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent در حوزه مهندسی و تکنسین های شیمی بوده و کارهایی از قبیل بررسی دقیق میدان جریان سیال، درجه حرارت، غلظت و مدلسازی و حل و تجزیه و تحلیل مفهومی مسائل جدید مهندسی و عیب یابی و طراحی دوباره در امر تحقیق و پژوهش برای پروژه های صنعتی را دارد. این شایستگی با افراد شاغل در زمینه مهندسی شیمی و پتروشیمی در ارتباط می باشد.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : لیسانس صنایع شیمیایی

حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل

مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش : ۶۰ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۱۵ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۴۵ ساعت

- کارورزی : - ساعت

- زمان پروژه : - ساعت

شیوه ارزشیابی

آزمون عملی : ۶۵٪

آزمون کتبی عملی : ۲۵٪

اخلاق حرفه ای : ۱۰٪

صلاحیت های حرفه ای مربیان

- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی فوق لیسانس مهندسی شیمی و مکانیک و تسلط بر نرم افزار مربوطه

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

– کار های

ردیف	توانایی ها
۱	توانایی تعیین و بررسی مسئله (Pre-Processing)
۲	توانایی تعیین میدان (Domain) محاسباتی مسئله
۳	توانایی مش بندی (تعیین هندسه)
۴	توانایی Set up مدل عددی
۵	توانایی محاسبه و پایش حل مسئله
۶	توانایی تجزیه و تحلیل نتایج مدلسازی (Post-Processing)
۷	توانایی اصلاح مدل (Revisions to the Model)
۸	توانایی مدل سازی جریان آشفته

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تعیین و بررسی مسئله (Pre-Processing)
	جمع	عملی	نظری	
	۴	۳	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
– دیتاشیت – کامپیوتر – نرم افزار Fluent			۱۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۰ دقیقه ۱۰ دقیقه	دانش : – روش های هدف گذاری مسئله – اصول مدل سازی – اصول ساده سازی مسئله • ساده سازی های اجباری • ساده سازی های اختیاری – صحت و دقت مدل سازی – سرعت مدل سازی
			۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه	مهارت : – هدف گذاری مدل سازی – تعیین option های مدل سازی – تعیین مدل های فیزیکی مورد نیاز – ساده سازی مسئله – تعیین قابلیت منحصر به فرد مدل سازی ➤ User-defined functions (written in C) ➤ User-defined subroutines (written in FORTRAN) – تعیین درجه دقت – تعیین سرعت حل مسئله

	نگرش : -
	ایمنی : -
	توجهات زیست محیطی : -

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	توانایی تعیین میدان (Domain) محاسباتی مسئله
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
- دیتاشیت - کامپیوتر - نرم افزار Fluent			۳۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه	<p style="text-align: right;">دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - اصول ایزوله کردن بخشی از سیستم فیزیکی - نقطه شروع و پایان میدان محاسباتی (computational domain) - شرایط مرزی - Display Mouse button functionality از منوی Display - ۲D Solver - ۳D Solver - اصول ساده سازی مسئله به دو بعد (۲D)
		۱		<p style="text-align: right;">مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ایزوله کردن بخشی از سیستم کامل فیزیکی - تعیین نقطه شروع و پایان میدان محاسباتی - شناسایی شرایط مرزی در نقاط شروع و پایان - تطبیق شرایط مرزی با نقاط شروع و پایان - ساده سازی مسئله به ۲D
				نگرش :
				ایمنی :
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش				عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری		توانایی مش بندی (تعیین هندسه)
	۸,۵	۶	۲,۵		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
- دیتاشیت - کامپیوتر - نرم افزار Fluent			۳۰ دقیقه ۱ ۳۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه		دانش : Mesh Components - انواع شبکه quad/hex grid • tri/tet grid • hybrid grid از نرم افزار Gambit • non-conformal interface • اصول مقیاس گذاری مش resolution - cell -
		۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱			مهارت : - آنالیز مش - تعیین هندسه (geometry) سیال یا مش بندی - تشخیص نیاز به مش non-conformal interface - مقیاس گذاری مش - تعیین تفکیک پذیری (resolution) مورد نیاز شبکه در هر ناحیه از میدان متناسب با هندسه مسئله - تعیین تعداد سلول ها و مدل ها متناسب با حافظه کامپیوتر

	نگرش :
	ایمنی :
	توجهات زیست محیطی :

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی Set up مدل عددی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲,۵	۱۰	۲,۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- دیتاشیت - کامپیوتر - نرم افزار Fluent		۱۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۳۰ دقیقه	دانش : - منوی Define - مدل های فیزیکی <ul style="list-style-type: none"> • Fluid Flow and Heat Transfer • Turbulence • Species Transport • Flows involving Moving Parts • Multiphase • User-Defined Scalar Transport - خواص مواد <ul style="list-style-type: none"> • سیال • جامد • مخلوط - شرایط عملیاتی - شرایط مرزی <ul style="list-style-type: none"> • Velocity Inlet • Pressure Inlet • Pressure Outlet • Outflow 	

		۱۰ دقیقه	شرایط اولیه - Solve منوی - Solver controls - convergence monitors - Solver Execution -
	۳۰ دقیقه		مهارت : - Import and scale mesh file کردن از منوی فایل - Define انتخاب مدل فیزیکی مناسب از منوی - Define تعیین خواص مواد از منوی • Single-Phase, Single Species Flows • Multiple Species (Single Phase) Flows • Multiple Phase Flows (Single Species) - Define تعیین شرایط عملیاتی از منوی - Define تعیین شرایط مرزی از منوی - Define تغییر نوع شرط مرزی موجود از منوی - Define تنظیم شرط مرزی از منوی - Solve تامین شرط اولیه برای حل مسئله از منوی - Solve تنظیم کنترل های Solver از منوی - Solve تنظیم convergence monitors از منوی
	۲		
	۱,۵		
	۱		
	۱		
	۳۰ دقیقه		
	۳۰ دقیقه		
	۱		
	۱		
	۱		
			نگرش : -
			ایمنی : -
			توجهات زیست محیطی : -

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	توانایی محاسبه و پایش حل مسئله
	۱۰	۸	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- دیتاشیت - کامپیوتر - نرم افزار Fluent			۱۵ دقیقه ۱۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه ۱۵ دقیقه	دانش : - پارامترهای Solver - Discretization Schemes - Initialization - Iteration - Convergence <ul style="list-style-type: none"> • Definition • Monitoring • Stability ➤ Setting Under-relaxation ➤ Setting Courant number • Accelerating Convergence accuracy - <ul style="list-style-type: none"> • Grid Independence • Adaption Residual - - منوی Grid Adaption

		۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱		<p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - انتخاب Solver - تنظیم پارامترهای Solver - discrete کردن معادلات بقای جرم، انرژی و مومنتوم - پایش مسیر انجام کار (Trend) با استفاده از Residual - تعیین دقت با استفاده از مدل فیزیکی بکار رفته، مش بندی و setup مسئله - تطبیق مش - ویرایش پایداری تحت فاکتور relaxation - ویرایش پایداری تحت Courant number
	نگرش :			
	ایمنی :			
	توجهات زیست محیطی :			

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی توانایی تجزیه و تحلیل نتایج مدلسازی (Post-Processing)
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۷	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- دیتاشیت - کامپیوتر - نرم افزار Fluent		۳۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه	دانش : Post-Processing Tools - Node Values - Visualization Tools - overall flow pattern - Numerical Reporting Tools -	
	۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه		مهارت : - آنالیز نتایج حل مسئله و استخراج اطلاعات مفید - محاسبه Node Values - کار با ابزار Visualization Tools - تجزیه تحلیل طرح جریان کلی - کار با ابزار Numerical Reporting Tools - محاسبه نیروها و مومنتوم - محاسبه ضریب انتقال حرارت متوسط - محاسبه مقدار یکپارچه سطح و حجم - محاسبه بالانس شارها (Flux Balances)	
	نگرش : -			

	ایمنی : -
	توجهات زیست محیطی : -

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اصلاح مدل (Revisions to the Model)
	جمع	عملی	نظری	
	۴	۳	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- دیتاشیت - کامپیوتر - نرم افزار Fluent			۱۵ دقیقه	دانش : - جریان آرام و آشفته - جریان پایا و پویا - compressibility - میدان دو بعدی (۲D) و سه بعدی (۳D)
			۱۵ دقیقه	
			۱۵ دقیقه	
			۱۵ دقیقه	
	۳۰ دقیقه			مهارت : - بررسی صحت مدل فیزیکی • جریان آرام و آشفته • جریان پایا و پویا - تعیین اثر compressibility - تعیین اثر ۳D - ارزیابی و اصلاح شرایط مرزی - ارزیابی کافی بودن مش بندی
	۱۵ دقیقه			
	۱۵ دقیقه			
	۱			
	۱			
	نگرش :			
	ایمنی :			
	توجهات زیست محیطی :			

استاندارد شایستگی شبیه سازی و تحلیل جریان سیال به روش CFD با نرم افزار Fluent

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی مدل سازی جریان آشفته
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۵	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
– دیتاشیت – کامپیوتر – نرم افزار Fluent			۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه	دانش : Turbulence – مدل های آشفتگی near-wall treatments – دیدگاه های مدل سازی جریان آشفته RANS Modeling – Large Eddy Simulation (LES) –
		۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱ ۱ ۱		مهارت : محاسبه عدد رینولدز تعیین فیزیک جریان انتخاب مدل آشفتگی تفسیر دیدگاه های مدل سازی جریان آشفته – آنالیز Modeling Procedure – تجزیه و تحلیل RANS Modeling – تجزیه و تحلیل Large Eddy Simulation (LES)
				نگرش : – –

	ایمنی : -
	توجهات زیست محیطی : -

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	نرم افزار Fluent	یک عدد	
۲	رایانه با تجهیزات کامل (پردازنده دوهسته ای ، ۴GB Ram ، DVD RW)	یک دستگاه برای هر دو نفر	
۳	دیتا پروژکتور	یک دستگاه	
۴	میز	یک عدد برای هر نفر	
۵	صندلی	یک عدد برای هر نفر	
۶	فلش مموری	یک عدد برای هر سیستم	
۷	پرینتر	یک دستگاه	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی

شرح	ردیف
کتاب ها و جزوات مربوطه	۱